

Verslag Adviesgroep Informatievoorziening 8 december 2017

Onderwerp: 'Archiveren by design'

Transparantie, verantwoording en voldoen aan wetgeving zijn enkele uitgangspunten bij archiveren by design. Gemeenten houden vele informatiebronnen bij met of zonder archieffunctie en een archief. Met archiveren by design willen we een beweging op gang brengen vanuit ICT/Informatiebeheer en archivariissen om efficiënter en effectiever informatiefuncties te ontwerpen. Denk daarbij aan creatie, gebruik, publiceren en bewaren/selecteren en archiveren van informatie, samen te vatten met duurzame toegankelijkheid.

Doel van de bijeenkomst: Een advies van de Adviesgroep Informatievoorziening aan KING over archiveren by design in het kader van duurzame toegankelijkheid. Om de discussie richting te geven, zijn voorafgaand aan de bijeenkomst drie vragen gesteld: a) welke problemen en successen ervaren gemeenten op weg naar duurzame toegankelijkheid; b) is een herontwerp van het archiveringsproces nodig en welke contouren geeft de Adviesraad daarvoor mee aan KING; en c) Op welke manier kunnen wij het proces van de beweging 'Archiveren by design' vaart geven?

Aanwezig: Casper Ficke, Eelco Hotting, Patrick Castenmiller, Paul Stokkermans, Rob Heimering, Tom Franzel, Theo Peters, Jeffrey Gortmaker (verslag)

Afwezig: Brenda de Graaf, Ivo van Zitteren, Nachet Louchahi, Ellen van der Steen

Te gast: André Plat, Ivo Hendriks

Verslag

1. Opening

Theo opent de vergadering

Onderwerp vandaag "Archiveren by design".

André Plat en Ivo Hendriks zijn binnen KING bezig met o.a. Archivering by design en zullen ons vandaag door dit onderwerp leiden.

De vorige sessie is niet doorgegaan door te veel afmeldingen. Het onderwerp is verplaatst naar vandaag.

De actielijst wordt besproken en bijgewerkt.

2. Blik vanuit gemeenten: hoe kijkt de gemeente Hoorn/West-Friesland tegen duurzame toegankelijkheid/archiveren by design aan?

Toelichting door adviesgroeplid Patrick Castenmiller. Zie de presentatie.

Een korte inleiding over hoe duurzame toegankelijkheid wordt ontworpen in Hoorn en de regio West-Friesland en de stand van zaken op dit moment; wat heeft de gemeente/de regio en waar lopen we tegenaan.

Vragen:

- gaat het niet teveel over documenten? Of is dat de overgebleven rol van informatiebeheer (de rest zit in systemen)?

- Verwarring in terminologie. Van archivaris naar informatiebeheer. Wat is het verschil met informatiemanagement? Wat is de scope? We automatiseren het archief en daarom komen twee werelden bij elkaar. Je moet aan de voorkant dingen regelen en daar kom je elkaar tegen.
- Vragen over positionering en doel e-depot. Waarom iedereen een eigen pilot? Oplossing zou gemeente-overstijgend ingezet kunnen worden.

3. Archiveren by design en de impact op gemeenten

Dialogo gemodereerd door André Plat

Duurzaamheid: tijdreizen terug (en tijdreizen vooruit).

- "Perkament ging goed. Papier al minder en digitaal is duurzaamheid helemaal moeilijk".
- Instrumenten kiezen (e-depot) voordat je (preserverings)beleid hebt is verkeerd? Kunnen bestaande e-depots wel wat ze beloven/wat je nodig hebt?
- Als we de informatie uit het werkproces duurzaam organiseren dan hebben we het bijna opgelost. Enkel nog de informatie uit registraties.
- Zou het helpen als je het 'document' wat minder centraal zou zetten? Content scheiden van de vorm. Als ambtenaar ben je niet bezig met een document, maar een besluit o.i.d. "De vertaling van papier naar digitaal wordt vaak op een te domme manier gedaan."
- Archiefwet en rechtmatigheid zijn twee verschillende doelen. De eerste is een cultuurwet. Daarin kun je een selectie bewaren/vernietiging maken. Voor rechtmatigheid (/WOB?) heb je wellicht meer nodig.
- Archiveren is in GEMMA nu deels gestoeld op archivaliek. Daar hebben we deels last van. Kunnen we tot een ontwerp komen dat ons helpt en dat valideren bij archivariissen?
- TMLO, IMLO, ZTC2,... wat is de rode draad, we zijn het spoor bijster.
- ZTC heeft zich ontwikkeld richting processen. Dat zou eruit moeten en dan meer focussen op parameters voor duurzame toegankelijkheid.
- Operatie BRP had tijdreizen (als enige) op een goede manier opgelost. Die kennis zouden we moeten aftappen en op alle objectregistraties moeten toepassen.

Samenvattend:

- Er moet een informatiemodel ontworpen worden waarmee we uit de voeten kunnen zowel op vlak van cultuur als rechtmatigheid. Is RGBZ 2 voldoende? Waar je het opslaat is een technisch ding.
- We hebben last van het begrip "documenten" (representatie/vorm).
- We moeten het redelijk utopisch, greenfield ontwerpen, net alsof er geen kaders zijn. Daar kun je later een impactanalyse op doen.
- Indeling/relatie object-subject-onderwerp.
- TijdreizenArchivarissen, DIV-ers en ICT-ers gaan dialoog aan en werken samen.
-

4. Naar een ondersteuningsplan voor digitale duurzaamheid

In de ochtend zijn al veel elementen en inzichten naar boven gekomen. Nu willen we hierop verdiepen richting een ondersteuningsaanpak om 'archivering by design' voor elkaar te krijgen.

Ivo presenteert de methodiek "Business Model Canvas. Deze kan ons helpen om met name de "waardepropositie" en de daarvoor benodigde activiteiten scherp te krijgen.

Er wordt veel input opgehaald. André en Ivo gaan de input verwerken in een ingevuld business model canvas en een aanzet tot een onderdeel voor het plan voor archiveren by design.

De vragen uit de agenda zijn grotendeels beantwoord. Naast de presentatie van Patrick, die een concreet voorbeeld schetste voor herinrichting van het archiveringsproces, werden gedurende de discussie vooral uitdagingen en aandachtspunten rondom het archiveringsproces (als we daar nog van moeten spreken) benoemd. Die kunnen worden gebruikt bij herontwerp van dit proces, wat door de werkgroep beschouwd wordt als logisch startpunt op weg naar duurzaam toegankelijke informatie binnen gemeenten.

6. Agenda volgende sessie + inventariseren onderwerpen

- Januari: Samen organiseren, Taskforce en Common Ground. Uitdaging: vorm vinden waarin deze groep iets adviseert. Idee: welke architectuurprincipes zijn er nodig?
- Optie verder: Architectuur LOD versie 2 (zoals onlangs rondgestuurd): interessant om eens te bespreken?
- Patrick: Digitaliseren van processen? Thema-handreiking hoe je dat nu doet.
- Handreiking over hoe je de GEMMA toepast.

6. Rondvraag

- we denken aan het inrichten van een werkgroep beheer GEMMA. Wie wil er daarin meedenken?
- daarvoor volgt een profielbeschrijving, opdrachtformulering etc. en die sturen we rond.
- Tom: heeft VNG Realisatie nog consequenties voor de scoping van GEMMA? A: Vooralsnog niet.
- Rob: project GGI werkt aan een Handreiking gemeentes. Concept-document moet getoetst worden. Wie wil meedenken?

Het tijdens deze bijeenkomst gevraagde ontwerp voor duurzame toegankelijkheid binnen gemeenten moet verder worden uitgewerkt. In de eerste instantie zal daarvoor een initiatiefgroep worden opgezet. Wie wil daarin? Wie kent iemand die daarin wil of zelfs moet? Denk daar vast over na. Nader bericht hiervoor volgt begin januari.

Actielijst

Nummer	Actie	Eigenaar	Afgehandeld?
20170616.02	Uitzoeken hoe we het opstellen van een opdracht voor het opstellen van een doelarchitectuur op de technische laag kunnen formuleren.	Theo	Afgerond. Theo heeft dit belegd in GGI. Opvolging in actie 20171208.02
20170908.01	Stavaza kenbaar maken rondom WKPB / Wet Kenbaarheid Publiekrecht Beperkingen	Theo	Er ligt een vraag vanuit de Taskforce bij Theo om te kijken hoe we de WKBP kunnen organiseren als collectieve functie (haalbaarheidsanalyse).
20171013.02	Rapport over de kansen voor collectivisering in de omgevingswet rondsturen.	Theo	Open
20171013.03	Communiceren over wat reeds beschikbaar is rondom informatiebeveiliging en wat er nog gaat komen, want het zit momenteel erg verstopt.	Jeffrey	Open
20171013.04	Informeel bespreken advies met Chris als lid van de Taskforce om te toetsen op leesbaarheid en bruikbaarheid.	Brenda	Afgerond

20171013.05	Toelichten advies adviesgroep bij Ingrid en vragen waar het moet landen.	Theo	Theo is in gesprek met Ben Kocx van de Taskforce Samen Organiseren om het daar te agenderen. Voorstel om het in te brengen in werkgroep Common Ground. Deze afronden. Vervolg in 20171208.03
20171208.01	Data adviesgroep 2018 als outlook-uitnodiging rondsturen. Locaties bij voorkeur in Utrecht. Als dat toch niet lukt, half uur later beginnen.	Nachet	Afgerond
20171208.02	Theo en Rob gaan kijken hoe de vraag naar infrastructuur-architectuur binnen GGI kan worden belegd. Niet enkel focus op gemeenschappelijke infrastructuur. Dit moet resulteren in overzicht en voorstel aan deze groep.	Theo, Rob	Open
20171208.03	Theo brengt voorstel "GEMMA Centraal" in in werkgroep Common Ground. En kijkt of dat voldoende is. Voorstel is breder dan CG alleen.	Theo	Open
20171208.04	Doorsturen document Gegevenslandschap van de overheid.	Eelco	Open
20171208.05	Verwerken input uit sessie archiveren by design in ingevuld Business Model Canvas en nasturen	André/Ivo	Open
20171208.06	Verwerken input in actieplan archiveren by design. En actieplan doorsturen.	André/Ivo	Open
20171208.07	Opzet agenda 12 januari. Samen organiseren en Common Ground. Welk advies is er nodig.	Theo/Jeffrey	Open
20171208.08	Rondsturen opzet en uitvraag Werkgroep GEMMA Beheer.	André/Jeffrey	Open
20171208.08	Rondsturen concept handreiking GGI voor gemeenten ter review	Rob/allen	Open